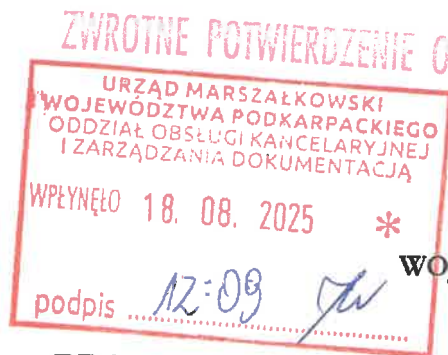
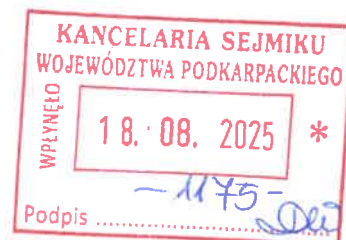

**MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO**

P.K.

RR-I.043.15.2025.PS

Rzeszów, 2025 – 08 – 14

JF
(JK, KK)
18.08.25
(A)

**Pan Mirosław Majkowski
Radny Sejmiku
Województwa Podkarpackiego**

W odpowiedzi na interpelację Pana Radnego Sejmiku Województwa Podkarpackiego, przekazaną przy piśmie Pana Jerzego Borcza Przewodniczącego Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 31 lipca 2025 r. znak KS.I.0003.15.2025 dot. prac nad strategią rozwoju województwa podkarpackiego, bardzo dziękuję Panu Radnemu za złożenie interpelacji i podjęcie tematu demografii, tak istotnego dla rozwoju naszego regionu.

Uwzględniając kluczowe znaczenie zagadnień demograficznych, jako fundamentu procesów społeczno-gospodarczych w regionie, warto zaznaczyć, że kwestie te zostały już ujęte w obowiązującej *Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030*. W tematyce wyzwań wynikających z kryzysu demograficznego, dokument ten wskazuje na potrzebę przeciwdziałania depopulacji, szczególnie w mniejszych miastach i gminach, poprzez wspieranie lokalnego rynku pracy, poprawę jakości życia oraz rozwój infrastruktury społecznej. W *Strategii* akcentuje się konieczność zatrzymania młodych ludzi w regionie, m.in. poprzez inwestycje w edukację, innowacje i wzmacnianie funkcji metropolitalnych Rzeszowa oraz subregionalnych biegunów wzrostu. Podjęte działania mają również sprzyjać zwiększeniu dzietności, aktywizacji zawodowej kobiet oraz poprawie dostępu do usług opiekuńczych i zdrowotnych, co razem tworzy fundament odpowiedzi regionu na procesy starzenia się społeczeństwa i ubytku populacji.

Obowiązujące zapisy *Strategii*, w kontekście zachodzących zmian demograficznych i procesów depopulacyjnych oraz w świetle wyników prowadzonego systematycznie monitoringu *Strategii*, stanowią przesłankę do jej aktualizacji celem dostosowania zapisów do bieżących i przewidywanych wyzwań rozwojowych regionu.

W ramach systemu monitorowania *Strategii*, Regionalne Obserwatorium Terytorialne (ROT) przygotowuje m.in. coroczne raporty monitoringowe prezentujące zmiany wartości wskaźników określonych w *Strategii* wraz z analizą i odniesieniem do scenariuszy rozwoju. Tłem dla tej analizy jest sytuacja społeczno-gospodarcza województwa na podstawie danych prezentowanych przez GUS (najbardziej aktualnych tj. publikowanych w II półroczu). Przedstawiane są następujące wskaźniki: liczba ludności, przyrost naturalny, migracje, trwanie życia, wiek mieszkańców. Analizy są prowadzone najczęściej od 2018 r., czyli od danych które w większości stanowiły wartość bazową (początkową) wskaźników *Strategii*. Raporty takie są prezentowane na sesji Sejmiku Województwa Podkarpackiego w listopadzie każdego roku. W celu zachowania obiektywizmu prezentowanych analiz i spojrzenia z perspektywy zewnętrznej na trajektorię rozwoju województwa, w cyklu trzyletnim zlecane jest opracowanie raportu monitoringowego z realizacji *Strategii* przez podmiot zewnętrzny. Ostatni taki raport był opracowany w 2024 r.

Ponadto corocznie opracowywany jest przez podmiot zewnętrzny *Przegląd regionalny*. Jest to raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa przygotowany za pomocą wielu metod na podstawie różnych źródeł danych, ukazujący stan województwa podkarpackiego w konkretnym roku. W dokumencie tym bardzo dokładnie analizowany jest temat demografii.

Regionalne Obserwatorium Terytorialne zleca również na zewnątrz przeprowadzenie badań i opracowanie raportów dotyczących wybranych dziedzin sytuacji społeczno-gospodarczej. Do tej pory przygotowano w taki sposób raporty dotyczące m.in. społeczeństwa obywatelskiego i kapitału społecznego, obszarów wiejskich, miejskich obszarów funkcjonalnych.

W opracowaniu jest także raport na temat usług kierowanych do osób starszych.

Corocznie, organizowane są również przez ROT konferencje, będące platformą tematycznych dyskusji wokół bieżących wyzwań przed którymi staje województwo oraz prezentacji opracowanych w ciągu roku raportów tematycznych. Tematy przewodnie dotychczasowych konferencji to:

- *Województwo podkarpackie i Polska – analiza trendów i prognozy na przyszłość,*
- *Spółeczeństwo i gospodarka województwa podkarpackiego w nowej rzeczywistości,*
- *Województwo podkarpackie w warunkach zmieniającego się otoczenia geopolitycznego,*
- *Gospodarka obiegu zamkniętego w różnych aspektach życia społeczno-gospodarczego województwa podkarpackiego,*
- *Rozwój społeczno – gospodarczy województwa podkarpackiego wobec aktualnych wyzwań.*

Podczas konferencji zaproszeni eksperci oraz naukowcy rozmawiają na tematy ważne z punktu widzenia rozwoju społeczno- gospodarczego województwa podkarpackiego.

W związku z trwającym procesem aktualizacji *Strategii rozwoju województwa podkarpackiego*, ROT przygotował Diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego (aktualnie jest ona konsultowana z poszczególnymi Departamentami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego). Jeden z jej rozdziałów obejmuje zagadnienia dotyczące ludności oraz procesów demograficznych.

Ponadto, w celu zapewnienia szerokiej i merytorycznej debaty nad kierunkami rozwoju województwa podkarpackiego w proces aktualizacji *Strategii*, zaangażowany jest zespół roboczy, dodatkowo zaangażowane zostaną również zespoły zadaniowe. W pracach ww. zespołów uczestniczyć będą przedstawiciele Zarządu Województwa Podkarpackiego, Radni Sejmiku Województwa Podkarpackiego, przedstawiciele departamentów merytorycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego, jednostek organizacyjnych Województwa Podkarpackiego oraz organów opiniotawczo-doradczych Zarządu Województwa Podkarpackiego. Zadaniem zespołów będzie: opracowanie wyzwań i uwarunkowań, określenie trendów rozwojowych, zaproponowanie celów, działań i wskaźników monitoringowych w zakresie wybranego obszaru tematycznego, (w tym w obszarze ds. kapitału ludzkiego i społecznego, który obejmie m.in. zagadnienia dot. zmian demograficznych).

Do prac nad aktualizacją *Strategii* zostaną również zaangażowani eksperci zajmujący się problematyką procesów demograficznych, ze szczególnym

uwzględnieniem zagadnień związanych ze specyfiką regionu. Skład ww. zespołów ma zapewnić właściwy merytorycznie i efektywny przebieg procesu aktualizacji *Strategii*, a zadaniem ekspertów będzie m.in. wsparcie merytoryczne w zakresie analizy wyzwań i szans, jakie stoją przed regionem, oraz określenie priorytetów interwencji strategicznych.

Proces aktualizacji *Strategii* będzie obejmował również konsultacje społeczne i współpracę z partnerami samorządowymi. Będzie to okazja do dyskusji nad zasadniczymi zapisami aktualizowanego dokumentu, w szczególności nad zasadnością wyznaczonych celów i kierunków rozwoju, oczekiwanymi efektami planowanych działań oraz terytorialnym ukierunkowaniem tych działań.

Pozwoli to stworzyć dokument, który będzie platformą dla podejmowania działań na każdym poziomie zarządzania, ale również podstawę opracowania dokumentów programowych oraz innych inicjatyw, które umożliwią pozyskiwanie środków finansowych na przeciwdziałanie problemom poruszonym przez Pana Radnego.

Jednocześnie należy podkreślić, iż zakres i tempo prac będzie uzależnione od procedowania krajowych dokumentów strategicznych z którymi *Strategia* musi zachować spójność. Obecnie trwają prace nad *Średniookresową strategią rozwoju kraju 2035+ (ŚSRK)*, której przyjęcie planowane jest do końca 2025 r.

Proces aktualizacji *Strategii* na obecnym etapie obejmuje w szczególności weryfikację wytycznych wynikających z dokumentów krajowych i europejskich z uwzględnieniem identyfikacji potrzeb regionu, finalizację Diagnozy sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podkarpackiego oraz przygotowanie analizy SWOT.

Odnosząc się do pisma Pana Radnego, zapewniam, iż Radni Sejmiku Województwa Podkarpackiego zostaną poinformowani o możliwości włączenia się w prace określonych gremiów uczestniczących w aktualizacji *Strategii*. Stanowić to będzie sposobność do pogłębionej analizy zapisów aktualizowanego dokumentu.

Z up. MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA
Małgorzata Jarosińska-Jędrzyńska
CZŁONEK ZARZĄDU

